

Poslední stopy Černého vlka

Půl století uplyne 23. října od smrti Ernesta Thompsona Setona - Černého vlka: spisovatele, malíře, zálesáka a otce hnutí lesní moudrosti. V Čechách, na Moravě a na Slovensku je dobře znám, oblíben a vážen - více než kdekoli jinde na světě - nejen woodcraftery a skauty, ale i trampy, táborníky a milovníky přírody. Již mnoho bylo o něm napsáno a přesto tolik toho ještě neznáme. V následujícím článku se blíže věnujeme poslednímu období jeho života.



E. T. Seton se svojí druhou ženou Julií a adoptivní dcerou Dee v roce 1943
(foto z rodinného alba Dee)

Velké rozhodnutí

Setonův bohatý život je lemován několika významnými milnicí. Jeden z posledních stojící na počátku závěrečné životní etapy, jež měla být vyvrcholením dosavadních snah, najdeme ve druhé polovině dvacátých let. Nešlo přitom o nějakou ojedinělou událost, spíše o sled událostí, které dozrávaly již několik let a kterými Seton dal najevo, že blížící se sedmdesátka pro něj není žádným znamením k odpočinku.

V letech 1925 až 1928 vychází Setonovo životní dílo, čtyřsvazková *Lives of Game Animals (Životy lovné zvěře)*, dodnes nepřekonaná práce o lovné zvěři Severní Ameriky. Seton tím nejen vyvrátil pochybnosti některých odpůrců o své přírodovědecké odbornosti, ale dočkal se mnoha poct, včetně těch nejvyšších, které může přírodovědec v Americe dosáhnout.

A přece za této situace, zahrnován příjemnou přízní, se rozhoduje k radikálnímu kroku. Po téměř 50 letech opouští své domovy na východním pobřeží USA (zimní byt v New Yorku a letní sídlo v Greenwichu v Connecticutu), opouští své četné přátele a staré kamarády, aby se vydal hledat svou vytouženou „Zemi Beulah“, idylickou zemi klidu a míru na rozhraní nebe a země, kde končí životní pouť. Důvodů bylo více.

Hledání zaslíbené země

Seton, milovník přírody, si nikdy zcela nezvykl na městský život. Vní-

mal nezdravé prostředí, viděl neutěšené poměry většiny obyvatel - konečně to byl i jeden z hlavních důvodů, proč se rozhodl vést mládež do přírody. Věčně toužíc po životě pod modrou oblohou, ve městech „nebyl doma“.

Nebyl však znechucen jen neosobním prostředím zakouřených velkoměst, ale také - nebo snad především - materialistickým způsobem života, který zcela ovládl Východ USA a postupně zachvacoval celou Ameriku. Uniknout odtud nebylo motivováno jen přáním dostat se blíže k přírodě, ale i blíže k Bohu. Vždyť motiv Setonovy oblíbené písně a vize „Země Beulah“ pochází z knihy anglického puritánského kazatele J. Bunyana *Cesta poutníka z města zkázy na horu Sion* (jak symbolické!), vedle Bible nejčtenější anglické náboženské knihy.

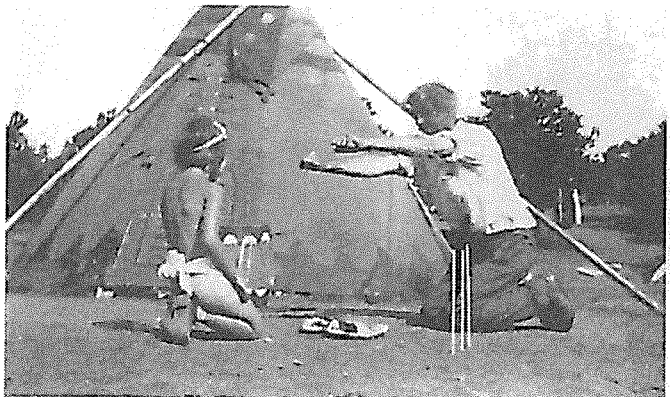
Také situace ve *Woodcraft League (Americké Lize lesní moudrosti)*, kde laxní, nehierarchický přístup vedl k odtržení a osamostatnění západních kmenů, údajně naléhavě vyžadovala upevnění pozice ústředí, včetně vybudování nového centra. Ani původní centrum v New Yorku, ani pozdější na Setonově usedlosti v Greenwichu prostorově nevyhovovalo požadavkům na školící středisko pro vůdce.

Po dlouhém rozhodování zvolil Seton za svou novou zaslíbenou zemi Jihozápad USA, konkrétně Nové Mexiko. Proč právě zde? Krásná, relativně zachovalá příroda, ale především zvláštní duchovní atmosféra, která sem v průběhu 20. let přilákala z Východu USA stovky umělců a intelektuálů, taktéž znechucených konzumní horečkou. Tak vznikly slavné umělecké kolonie v Santa Fe, v Taosu a jinde. Na Jihozápadě také žili Setonem milovaní indiáni, kteří si zde nejdéle uchovali svou identitu a původní způsob života. A konečně zde bylo teplo, po kterém Seton vždy a s příchodem stáří stále více a více toužil.

V letech 1927-1929 podniká Seton dvakrát ročně dlouhé cesty do Nového Mexika, aby zde prozkoumal každou píď země, dosud volnou a nabízející se ke koupi.

Přestože v tu dobu již vztahy s manželkou Grace Gallatin ochladly natolik, že manželství existovalo pouze formálně, Černý vlk neosaměl. Na cestách ho doprovázela oddaná společnice. Jeho sekretářka, neúnavná pomocnice a výborná organizátorka, paní Julie M. Buttrey, která k němu vzhlížela s bezmeznou úctou. (Nikdy, ani když se později stala jeho manželkou, ho neoslovovala jinak než „Chief“ = „Náčelníku“.)

E. T. Setona a Julii nespojoval jenom hluboký zájem o indiány (Julie později napsala řadu odborných knih: *Knihy ind. oblečení, Umění amerických indiánů, Puls puebla, Rytmus rudého muže ad.* - poslední jmenovanou, věnovanou původním ind. tancům, dokonce Úřad pro indiánské záležitosti doporučil indiánům jako oficiální studijní text). Spojoval je i nevyčerpatelný elán do života a jejich vztah se od prvního setkání v roce 1918 stále prohluboval. Od roku 1929 doprovázela Julie Setona na jeho přednáškových turné a svými indiánskými zpěvy a tanci v indiánských kostýmech oživila přednášky.



Seton Village: Černý vlk hraje mokasínovou hru s dcerou Dee (asi kolem roku 1943-1944)

Stěhování na Západ

V roce 1929 konečně objevili vytožené místo. Nalézalo se asi 10 km jižně od Santa Fe, tam kde Sangre de Cristo Mountains (Hory krve Kristovy) na jihu posledními kopci sestupují do náhorní plošiny. Kamenitá země pokrytá červeným prachem, řídké porostlá jalovci, borovicemi a sporými trsy trávy; království divokých králíků, hadů, kojotů a také třeba kolibříků. Pozemek o 2300 akrech (asi 10 km²) byl součástí bývalého panství, které guvernér S.de Vargas obdržel v roce 1692 od španělského krále. Dodnes se toto území oficiálně jmenuje „Sebastian de Vargas Grant“. Pouhé 2 km západně odtud vedla slavná stezka vystěhovalců „Santa Fe Trail“.

Aby mohl Seton koupit tento pozemek (stalo se v únoru 1930), byl nucen prodat svou usedlost De Winton v Greenwichi - s výjimkou domu, kde žila manželka Grace. V roce 1930 se Seton a Julie definitivně stěhují na Jihozápad. Jako „generální údržbář“ je doprovází Juliin manžel Ted Buttree.

Univerzita indiánské moudrosti

Setonovým záměrem bylo postavit na novém místě nejen obytný dům pro zbytek svého života, ale především vybudovat centrum pro výuku indiánské a lesní moudrosti: výukové, ubytovací a sněmovní prostory, vesnici pro zaměstnance a lektory, sérii tábořišť apod., dokonce i dětskou nemocnici a malou zoologickou zahradu. Přestože ne vše se podařilo uskutečnit, hlavní cíl byl brzy splněn. Během léta 1930 je postaven malý vepřovicový domek pro Setona a dalších 6 pro zaměstnance - vzniká zárodek „Seton Village“ = „Setonovy vesnice“.

(Pro zajímavost: prvním Čechem, nebo chcete-li Moravcem, v Seton Village byl brněnský ethnograf, profesor F.Pospíšil, který Setona navštívil v rámci svého amerického turné dne 12.února 1931.)

Stranou je postupně vybudována „indiánská vesnice“ - kolem náměstíčka chatky, stany a týpí, dále jídelny, kuchyně, jeviště, potní chýše atd. Pro sněmování je postaven navajský hogan a pro obřadní účely kiva (ne však podzemní) - ta pod dohledem Setonova přítele Juana Gonzalese, medicína z puebla San Ildefonso.

Tak vznikla *College of Indian Wisdom* (Univerzita indiánské moudrosti), později přejmenovaná na *Seton Institute of Indian Lore*, oficiálně otevřená s prvním šestitýdenním kursem v létě 1932. Děkanem a správcem se stala Julie Buttree, mezi přednášejícími byli mimo Setona a Julii přední odborníci přes indiánské umění a samozřejmě také indiáni samotní, kteří vyučovali různým řemeslům. Kurzy, které se konaly pouze v červenci a srpnu (později přibyl ještě měsíční tábor pro děti), byly zaměřeny na výuku vůdcovských znalostí, včetně indiánské filozofie a woodcraftu, táboření a sportovní aktivity (vč. tanců a jezdecktví), studium přírody, umění a řemesla: tkaní pokrývek, košíkářství, keramika, práce z korálků, kovu a kůže, výroba oděvů...

Všichni studenti měli přístup do Setonovy obrovské knihovny a indiánských a zoologických sbírek. Na konci každého kursu byly zkoušky a úspěšní studenti obdrželi na závěrečném obřadu v kive diplom. Potom každý z nich vzal kámen, šel na nedaleký Vrch vzpomínek a zasadil zde svůj „duchovní kámen“.

Institut se po celá 30.léta, až do roku 1941, kdy se zde konal poslední kurs a tábor, rozvíjel a nabýval na vážnosti a podpoře. Počet studentů rok od roku stoupal, takže nebylo ani možné uspokojit všechny



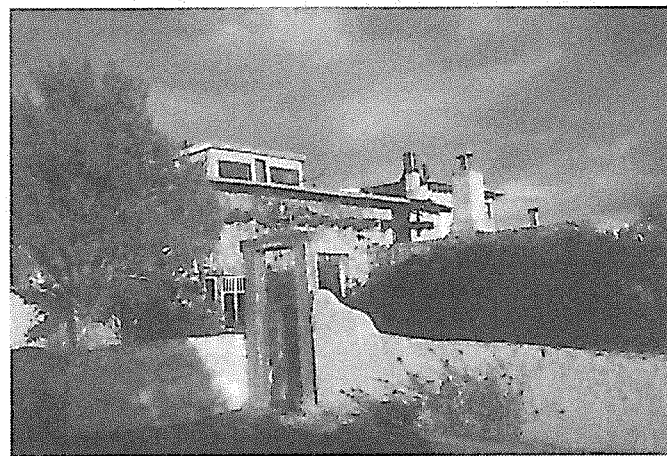
Obřadní kiva v Seton Village (stav z jara 1996)

zámjence. Před začátkem války zde studovalo na 200 studentů a škola měla padesát lektorů. Nutno však říci, že vzhledem k ceně kursů a určitě i vzdálenosti od hlavních oblastí woodcrafterského hnutí zde woodcrafteri tvořili menšinu a živým a účinným centrem amerického woodcraftu se Seton Village nestala. Přesto zde až do smrti E.T.Setona sídlilo ústředí Americké LLM, do roku 1934 byl vydáván ligoový časopis *Totem Board* (vydávání bylo zastaveno z finančních důvodů).

Většinu účastníků kursů tvořili bohatší zájemci o indiánské umění, včetně pracovníků různých státních institucí, a co je zajímavé, někdy i děti indiánských rodičů, kteří chtěli své potomky navrátit zpět ke svým kořenům.

Setonův hrad

V roce 1933 dokončil Seton konečně plány na definitivní vlastní dům, ojedinělou stavbu v typickém jihozápadním = španělsko-pueblanském stylu z vepřovic a dřeva. Dům byl vybudován ve svahu a pro neobvyčejnou členitost a rozlehlost byl nazván „Seton Castle“ (Setonův hrad). Když bylo v roce 1934 dokončeno jádro domu, měl pět hlavních místností. Postupnými přístavkami vzrostl do r. 1945 počet místností na 30, dnes jich má asi 40 ve čtyřech podlažích. Seton vytvořil nejen plány domu, ale sám byl autorem i různých originálních dřevěných doplňků.



Seton Castle (Setonův hrad)

Rušný život

Hned počátkem 30.let podal Seton žádost o rozvod. Ještě předtím však, na radu právníka, dovedl do konce v minulosti několikrát započatý, ale z různých důvodů vždy přerušovaný proces „naturalizace“ čili získání amerického občanství (stalo se 6.11.1931). Zdá se neuvěřitelné, že Seton - do té doby kanadský občan - získává americké občanství až 48 let poté, co se v USA natrvalo usadil.

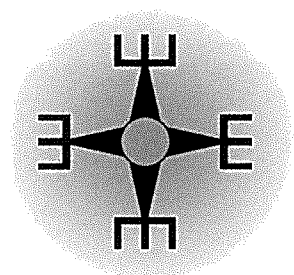
Julie Buttree se rozvádí v září 1934; její manžel Ted je na ní ale tak citově vázán, že ač se později opět oženil, zůstal až do smrti v Seton Village, aby mohl být Julii nablízku. Setonovo manželství s Grace je konečně rozvedeno 22.1.1935 a den nato je Seton s Julií oddán malým soukromým obřadem v texaském El Pasu. Novomanželé (Setonovi je 75, nevěstě 46 let) se hned vydávají na třítýdenní turné do Kalifornie, aby zde pomohli propagovat woodcraft.

Přes nový domov v „zaslíbené zemi“ byl však Seton stále oddán převážně kočovnému životu. V létě sice vedli s Julií kurzy *College of Indian Wisdom*, po většinu roku však cestovali a přednášeli, což byl hlavní zdroj jejich příjmů (zároveň tím dělali propagaci svým knihám). Zvláště zimy trávili ve slunné Kalifornii, v roce 1935-6 a 1936-7 pak na evropském turné.

Na pozvání českých woodcrafterů a pražské Ymky přijíždějí manželé Setonovi v prosinci 1936 také do Prahy, aby osobně poznali zemi, v níž se Setonovo dílo těšilo v Evropě největšího ohlasu. Šest Setonových pražských vánočních dnů (20.-26.12.1936) je detailně zachyceno v knize *Seton v Praze* (F.Kožíšek, 1993), proto se jim zde nebudeme více věnovat. Slíbená druhá návštěva v Československu se již nikdy nekonala, ale Seton zůstává v letech 1937 až 1940 s českými woodcraftery (M.Vavřda, M.Seifert) alespoň v písemném kontaktu.

František Kožíšek

(Pokračování v příštím čísle)

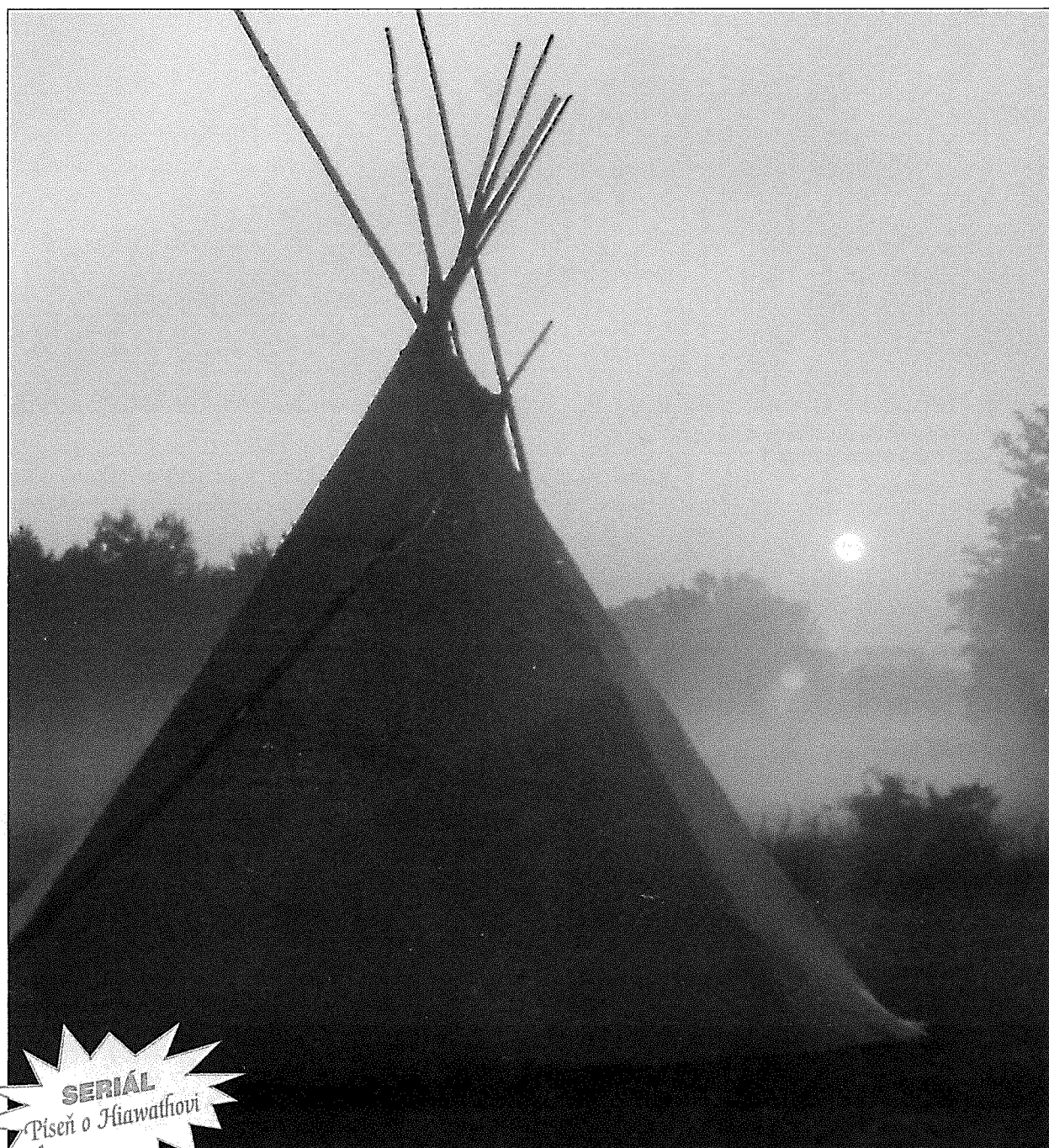


WAMPUM

NESKENONU



PRO SKAUTY A WOODCRAFTERY



SERIÁL
Píseň o Hiawathovi

Časné ráno v táboře Krhůtů... foto : Josef Bláha

Ročník: V

1996

číslo 5

Poslední stopy Černého vlka

Půl století uplynulo 23. října od smrti Ernesta Thompсона Setona - Černého vlka: spisovatele, malíře, zálesáka a otce hnutí lesní moudrosti. V Čechách, na Moravě a na Slovensku je dobře znám, oblíben a vážen - více než kdekoli jinde na světě - nejen woodcraftery a skauty, ale i trampy, táborníky a milovníky přírody. Již mnoho bylo o něm napsáno a přesto tolik toho ještě neznáme. V následujícím článku se blíže věnujeme poslednímu období jeho života.

2.



Jedna z posledních fotografií E. T. Setona (Kalifornie, jaro 1946)

Nové knihy a obrana indiánů

Starosti se stěhováním a budováním nového domova a školy znamenaly přirozeně ochabnutí Setonovy publikační činnosti. Nepočítáme-li množství článků roztroušených po různých časopisech, vychází po Životech lovné zvěře ještě ve třech dílech poslední vydání Svitku březové kůry (1930-32) a pak až u nás dobře známé Poselství rudého muže (1936), Život stříbrného lišáka (1937 - českému čtenáři, vybavujícímu si malebné scénérie arktické přírody, ani nedojde, že jde o alegorii života americké společnosti zasažené světovou krizí), Hlavně o vlci (1937) a Povídky z cest a od táborových ohňů (1940).

Velký úspěch knihy Poselství rudého muže (i když ani ona neušla tvrdé kritice ze strany znalců indiánů, že nerealisticky zveličuje kladné

stránky indiánské povahy a historie) koronoval Setonovy snahy o rehabilitaci indiánů. A to rehabilitaci nejen morální, ale i praktickou: Seton se ve 30. letech zúčastnil velmi aktivně a důrazně kampaně na ochranu práv indiánů, která vyústila v přijetí nových, pro indiány významných zákonů (Indian Reorganization Act, 1934). Velkou zásluhu na tom měl především nový vládní komisař pro indiánské záležitosti - John Collier, starý Setonův přítel a obdivovatel woodcraftu. Touto činností si Seton vydobyl hluboký respekt mnoha indiánských kmenů, nejen z oblasti Jihozápadu.

A ještě jednu knihu začal tehdy (1937) Seton psát - svůj životopis, k čemuž byl vydavatel již dlouho vyzýván. Bezprostřední popud k tomu byl však poněkud neobvyklý. William D. Murray začal tehdy pracovat na oficiální historii Boy Scouts of America. Seton, který stál u zrodu skautského hnutí v Americe, mu nabídl autentické informace, včetně např. své korespondence s Baden-Powellem. Murray však odmítl, protože nechtěl zpochybňovat vítou, byť poněkud falešnou roli Baden-Powella. V tutéž dobu začali navíc pracovat na svých verzích počátků amerického skautingu další dva muži: W.M. Butler a Dan Beard. Protože Seton cítil, že ani jeden ze tří jmenovaných není schopen (ochoten) vyjádřit události pravdivě, rozhodl se napsat vlastní vzpomínky. Uzavřel kontrakt s nakladatelem a výsledkem byla kniha Trail of an Artist-Naturalist (1940; česky vyšla neúplně v r. 1977 pod názvem Cesta životem a přírodou), která detailně popisuje prvních 40 let Setonova života a končí založením Woodcrafterských indiánů (1902). Setonova „pravdivá“ verze vzniku skautingu nakonec v knize vůbec nebyla. Proč? Protože těsně před vydáním knihy zemřel R. Baden-Powell a protože „o mrtvých by se mělo mluvit jen dobře“, Seton na žádost manželky Julie a dalších lidí s těžkým srdcem tuto kapitolu vypustil.

V roce 1937 došlo v Seton Village k požáru, při kterém do základů vyhořela budova, ve které sídlilo ústředí Americké Ligy lesní moudrosti. Přitom shořela téměř veškerá dokumentace a ligový archiv.

Rodina se rozrůstá

Uprostřed chaotického života letních škol, dlouhých přednáškových turné, zahraničních cest, psaní memoárů a zimních prázdnin v Kalifornii adoptovali Setonovi dítě. Už od příchodu na Jihozápad v roce 1930 se Julie snažila adoptovat dítě, ale několik pokusů skončilo vždy nezdarem (v roce 1935 byla už dohodnuta adopce dvou mexických dětí, ale nakonec vše překazil jejich rodinný kněz, kterému Setonovi nepřislíbili, že budou děti vychovávat v katolické víře...).

Až v únoru 1938 se Julie dozvěděla o svobodné těhotné ženě, která zamýšlela dát dítě k adopci. Výměnou za dobré bydlení do porodu a zaplacení všech lékařských poplatků žena souhlasila, aby Setonovi adoptovali její dítě. Holčička se narodila 6. června a Seton jí dal jméno Beulah. (Protože Beulah toto jméno neměla ráda, později si ho změnila na Deanna a pak ještě kratčeji na Dee.) Dee byla pokřtěna v Seton Village v kive indiánským medicinmanem z puebla San Ildefonso a dostala navíc hned dvě různá indiánská jména najednou (jedno z nich, dodnes užívané, Payo Pai znamená Letní květina). Ani tato přemíra jmen však nemohla zajistit Dee to hlavní: vlastní identitu.

Rodiče po narození dítěte nehodlali měnit obvyklý režim a tak se muselo přizpůsobit dítě. Ve čtyřech měsících věku, ve zvláštním koši na zadním sedadle auta pod dohledem chůvy, vyráží s rodiči na první dlouhé přednáškové turné. Od dvou let pak v indiánských minišatech zpívala a tancovala jako součást programu rodičů.

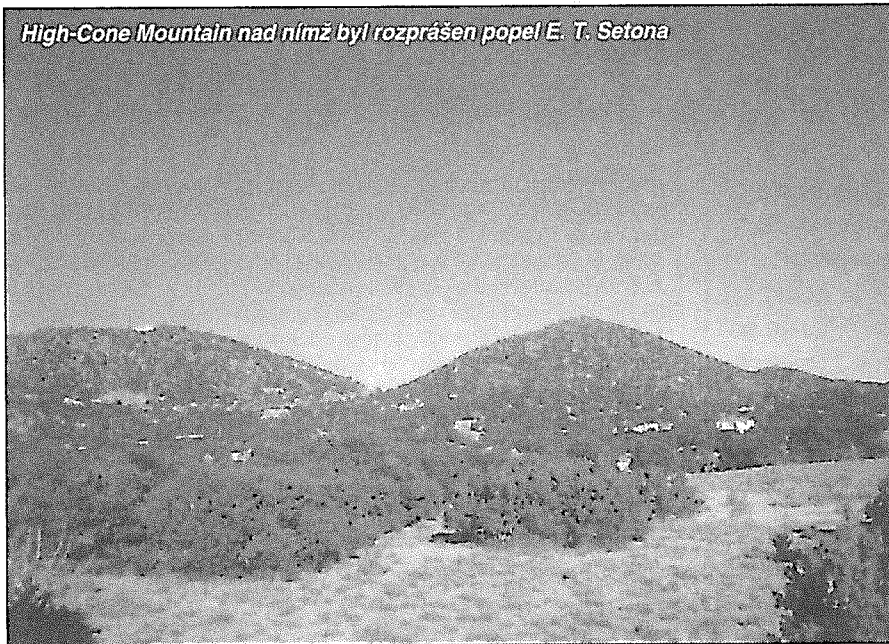
Přestože se E. T. Seton nehlásil k žádnému oficiálnímu náboženství, získal si mezi obyvateli Seton Village a okolí takový respekt, že za ním někteří chodili a žádali ho, aby je oddal (za tím účelem byla vybudována malá svatyně) nebo provedl pohřební obřad jejich příbuzných.

Seton se také, ač vzdálen, nepřestal nikdy zajímat o svou dceru Ann a vnoučata, stejně jako o své početné synovce a neteře, které podle možnosti i podporoval. Byl s nimi v čilé korespondenci a těšil se z jejich úspěchů.

Válečný zásah

Slibný rozvoj Setonova Institutu byl přerován vstupem USA do 2. světové války. Přestože jednaosmdesátiletý Seton nebyl již 100% zdravý,

High-Cone Mountain nad nímž byl rozprášen popel E. T. Setona



byla to válka a ne jeho zdraví, co zapříčinilo změnu v jeho dalším životě. Zájem většiny lidí se obracel k denním starostem a hrozbám války namísto k přírodě a indiánům. K tomu přistoupila i omezení v cestování v důsledku nedostatku benzínu. Skončily letní kursy, byla přerušena přednášková turné, nebylo možno jet na zimu do Kalifornie (Seton Castle nebyl stavěn na zimní provoz a obtížně se vytápěl). Zařízení Setonova Institutu nikdo neudržoval a tak chátralo, Seton stačil s obtížemi zajistit vlastní bydlení. Nedostatek peněz ho přinutil i rozprodat část pozemků. (Po smrti Setona v rozprodávání pokračovala Julie a tak dnes paní Dee vlastní už jen necelý kilometr čtvereční v okolí Seton Castle, pouhý zlomek z původního majetku.)

Na podzim 1942 je Seton požádán nakladatelstvím Vanguard Press, aby napsal knihu o využití zvířat k válečným účelům. Je mu dokonce umožněno navštívit některá armádní výcviková centra toho druhu. Seton brzy knihu dokončuje, ale když nakladatel žádá úřady ve Washingtonu o souhlas k vydání, armáda to zakazuje, protože kniha údajně obsahuje tajné informace o vojenském výcviku zvířat.

V květnu 1943 podniká Seton s rodinou cestu do New Yorku, aby zde podpořil nová vydání svých knih, ale nemá úspěch. Naštěstí několik přednášek o zvířatech ve válce má dobrý ohlas a aspoň mu zaplatí náklady na cestu. Z celého projektu vyšla nakonec až po válce jediná povídka: Santana, The Hero Dog of France (1945).

Jak dosvědčují pamětníci i zápisy v denících, Seton pozorně sledoval v rádiu a novinách válečné události a oceňoval úspěchy spojenců. Je zvláštní, že přestože se v Setonově deníku objevují drobné zprávy z dnešního pohledu zcela bezvýznamné, není zde žádná zmínka o velkém výbuchu u Trinity Site 16.7.1945, který zahájil atomový věk. Nechce se věřit, že by tomu Seton nevěnoval pozornost nebo nepřikládal význam, když to znamenalo radikální zásah nejen do života lidstva, ale zvláště jeho milovaného Nového

Mexika, ze kterého se rázem stalo centrum amerického vojenského výzkumu...

Po válce

Konec války v Evropě přinesl Setonovi novou naději pro budoucnost. Přestože již není tak výkonný jako dříve, na odpočinek rozhodně nepomýšlí. V zimě (1945–46) jede s rodinou po třech letech opět do Kalifornie a jeho přednášky zde mají úspěch, i když se mění styl zábavy lidí a nastupuje éra televize. Po návratu do Seton Village v dubnu 1946 a po krátkém květnovém výletu do Colorado Springs se však jeho zdraví pomalu zhoršuje. Ztrácí chuť k jídlu, cítí jak mu ubývají síly. Ještě netuší osudnou příčinu: rakovina slinivky břišní.

Černý vlk odchází

Na den 86. narozenin - 14. 8. 1946 - je pozván na Universitu do Albuquerque a má zde přednášku o indiánech Nového Mexika. Na podzim a zimu plánuje nové, desetitisícimílové přednáškové turné po USA a Kanadě, aby obnovil zájem čtenářů i vydavatelů o své knihy.

K tomu však již nedojde. 11. září píše poslední záznam do svého deníku - od roku 1879, kdy si ho začal psát a nevynechal téměř žádný den, je to již 36. svazek! Odchází do nemocnice v Santa Fe, ale brzy je na vlastní žádost propuštěn domů. Lékaři vědí, že již nic nezmohou. 14. října odmítá Seton již nadále jakoukoli léčbu, s výjimkou léků proti bolesti; odpojuje si nitrožilní výživu, od té doby nic nejí a téměř nepije.

Malá Dee, kterou chtějí přátelé ušetřit smutných chvil, je poslána z domu pryč. Stará se o ní Ted Buttree a jeho žena; když po týdnu tajně uprchne domů, pošle jí matka opět pryč. Až dopoledne 23. října 1946 se objeví maminka a povídá: „Tatínek již nebude stonat.“ Na malou chvíličko Dee poskočilo srdce radostí a uvěřila, že tatínek se uzdravil a ona bude moci zase k němu domů. Ale pak Julie dokončila větu: „...zemřel.“

O dva dny později se v Santa Fe konal pohřeb, při kterém se za všechny s Černým vl-

kem rozloučil prezident Ligy Stephen M. Jessup - Wasiaka. Seton byl podle svého přání zpopelněn, aby se jeho tělo mohlo nejlépe vrátit zemi, kterou miloval.

Když vyhlédnete z oken Setonova domu jižním směrem, uvidíte jako poslední na obzoru vyšší kopec (asi 2300 m n. m.). Od Seton Village je vzdálen asi 3 km a oficiálně se jmenuje Vargas. Seton mu však kdysi dal jméno „High-Cone Mountain“ (Vysoký kužel) a určil ho jako místo na vigílie. 14. srpna 1960, v den 100. výročí Setonova narození, se nad Seton Village vzneslo letadélko a Dee se Setonem Cottierem (vnukem E. T. Setona z prvního manželství) rozprášili Setonův popel nad zmíněnou horou. (Podobně byl o 15 let později rozprášen popel Julie Setonové nad sousedním vrcholem, který Seton nazval „Malá sestra“.)

Stopy vedou dál...

Smutná zpráva o Setonově smrti letěla do celého světa a hned druhý den (24. 10. 1936) ji přinášejí i české noviny. Českoslovenští woodcrafteri, kteří po nucené válečné odmlce navázali koncem roku 1945 s Černým vlkem opět kontakt a mají právě před druhým poválečným sněmem, jsou zaskočení - vždyť je to pár dnů, co dostali poslední dopis od paní Setonové...

Ale neskládají ruce do klína a díky jim - jakož i díky tisícům dalších junáků a trampů - je zde dnes Setonův odkaz stále živý. V jednom z mnoha článků, kterými byl tenkrát vzdán Setonovi posmrtný hold, napsal bratr J. Wolf - Vlk :

„Zemřel E. Thompson Seton. Této zprávě, která přišla ze Santa Fe začátkem měsíce padajícího listí, jsme zpočátku nechtěli věřit. Během války se totiž několikrát rozneslo, že Černý vlk - E. T. Seton zemřel. A přece žil a po válce ihned odpověděl na náš pozdrav...“

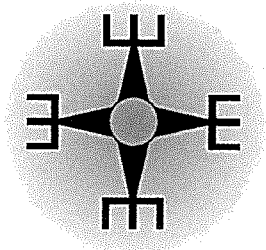
Poznal jsem Setona v r. 1936 o vánocích, kdy navštívil Prahu. Vzpomínám na jeho skvělou přednášku v městské knihovně, na jeho jedinečné napodobování vyťí vlků, na jeho radost z našich darů, vesměs výrobků našeho lidového umění. Pamatuji se, jak obdivoval valašku, již mu přivezli hoši ze Slovenska, a kterou ihned srovnával s její indiánskou obdobou - tomahawkem. Seděl s námi v kruhu kolem sněmovního ohně, poslouchal se zájmem naše národní písně a učil nás písničkami indiánským.

Pamatuji se též, jak nám předváděl indiánskou mokasinovou hru se zápletem, který vylučoval skutečnost, že již tehdy mu bylo 76 let. A ještě před rokem nám psal, že doufá ve svoji druhou návštěvu v naší vlasti.

Černý vlk nepřijede. Odešel do věčných lovišť ke svým starým přátelům z prairií, hor a lesů. Ke vzpomínkám na něho zůstane nám známá vlčí stopa, jeho totem, kterým podpisoval své knihy, jež jsme mu přinášeli...“

STOPA VEDE DÁL.

František KOŽIŠEK



WAMPUM

NESKENONU



PRO SKAUTY A WOODCRAFTERY



SERIÁL
Píseň o Hiawathovi

U slavnostního ohně roverského kursu Sursum corda. Foto: P. Široký

Ročník: V

1996

číslo 6